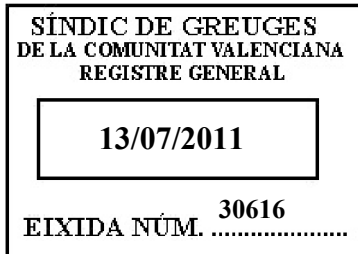

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Universitat Politècnica de València
Excmo. y Mgfco. Sr. Rector
Camino de Vera, s/n
VALENCIA - 46022 (València)

=====
Ref. queixa núm. 106150 i acumulades
=====

Excm. i Mgfco. Sr. Rector,

Vam rebre en esta institució diversos escrits de queixa signats pel Sr. (...) i altres, els quals, atés que guardaven identitat de contingut, van ser acumulats i registrats amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposaven que “cap de les universitats de la Comunitat Valenciana preveu la impartició dels diversos ensenyaments, llicenciatures i/o diplomatures en valencià, i que esta circumstància la consideren una vulneració del dret estatutari a rebre l’ensenyament en valencià i del valencià, i no solament en l’educació obligatòria.”

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li’n vam donar trasllat, de conformitat amb el que determina l’article 18.1 de la llei esmentada, a les universitats d’Alacant, València, Miguel Hernández i Politècnica de València, a fi de contrastar les al·legacions formulades pels interessats, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d’aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i que fera extensiu el seu informe a concretar quins ensenyaments i en quina proporció s’impartixen en esta Universitat en valencià o, si s’escau, les raons que ho impediexen.

La Universitat de Miguel Hernández va remetre un informe del Vicerectorat d’Ordenació Acadèmica i Estudis en els termes següents:

“... La Universitat Miguel Hernández d’Elx impartix els seus ensenyaments en llengua castellana d’acord amb la planificació i organització curricular dels nostres estudis. Totes les nostres titulacions s’imparteixen en un únic grup, per la qual cosa ni hi ha possibilitat d’oferir als estudiants l’opció de triar grup amb llengua valenciana o amb llengua castellana. D’altra banda, aquest Vicerectorat no ha debut cap petició dels nostres estudiants sol·licitant rebre els ensenyaments en llengua

valenciana. No obstant això, som una comunitat universitària on l'ús del valencià és habitual i freqüent tant en als espais més formals com informals de la Universitat. Amb açò volem manifestar que a les aules tant professors com estudiants utilitzen aquesta llengua de comunicació amb total normalitat.

A més a més, la Universitat Miguel Hernández d'Elx compta amb una Unitat administrativa, depenent del Vicerektorat d'Estudiants i Extensió Universitària que desenvolupa diferents activitats formatives i culturals dirigides a la Comunitat Universitària amb l'objecte de potenciar l'ús de la llengua valenciana.”

El dictamen emés per la Universitat d'Alacant va ser el següent:

“... La política lingüística de la Universitat d'Alacant (UA) parteix del marc legal d'aplicació, es a dir, l'Estatut de la UA, l'Estatut de la Comunitat Valenciana, la Llei d'ús i ensenyament del valencià i les normatives que regulen l'organització dels estudis universitaris, i el comprimís públic del rector i l'equip de direcció.

Els objectius de la política lingüística en matèria de l'oferta d'estudis i assignatures en valencià per al període 2009-2012 intenten posar les bases perquè en un futur raonable no sols s'atenga la demanda de docència en valencià, sinó que permeta que tots els alumnes de la Universitat, quan acaben els seus estudis, hagen pogut cursar un nombre raonable d'assignatures impartides en valencià, amb l'objectiu últim que en la seua vida professional puguen exercir en les dues llengües oficials amb habilitats semblants.

L'equip de direcció de la Universitat d'Alacant vol transformar la situació de l'ús del valencià en la vida universitària; per això, en col·laboració amb les altres universitats públiques Valencianes i el suport de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, va encomanar fa dos anys a un equip de sociòlegs un informe sobre els usos i les actituds lingüístiques del professorat, del personal d'administració i serveis, i de l'alumnat de tot el sistema d'universitats públiques Valencianes (SUPV).

Aquest mes de juny es va presentar informe i les conclusions. Aquest informe mostra que, 25 anys després de l'aprovació de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, l'oferta de docència en valencià presenta diferències considerables entre les universitats, i, dins de cada universitat, segons els centres i els departaments; l'informe planteja una sèrie de consideracions de treball per als pròxims 25 anys, que es podrien resumir en l'objectiu d'arribar a ser unes universitats plenament bilingües.

Per a analitzar l'informe i les conclusions, el passat 21 de juliol va tenir lloc al Rectorat de la UV-EG una reunió de treball amb la presència de tot l'equip redactor, els rectors de la UV i la UJI, els vicectors amb les competències en política lingüística de la UPV, UJI, UV, i UA, a més dels responsables dels serveis lingüístics corresponents. Fruit d'aquesta reunió és el comprimís de dissenyar en els pròxims mesos una MENA de Pla d'Igualtat de les Llengües Oficials, amb l'objectiu de fer possible un SUPV plenament bilingüe en les dues llengües oficials.

La Universitat de Alacant, en els darrers anys, ha posat en marxa una sèrie d'estratègies amb la finalitat d'incrementar l'oferta de docència en valencià. Aquestes mesures es veuran reforçades amb la aplicació de les propostes de la Comissió de Política Lingüística.

1. Elaboració d'un Pla Plurianual de Política Lingüística de la UA 2010-2012:

1. El passat mes de maig, el Consell de Govern de la Universitat va crear la Comissió de Política Lingüística (CPL) com a òrgan assessor del Consell de Govern per a la política lingüística, sota la presidència del rector de la Universitat, amb representants de les direccions i els alumnes de tots els centres, experts en temes de

política lingüística i de gestió del PAS i de la docència, representants dels sindicats, el vicerector competent en ordenació acadèmica i el professorat, el vicerector responsable de la política lingüística, el gerent i el director del servei lingüístic de la UA. Segons estableix la normativa de creació, un dels objectius de la CPL és l'impuls de la docència en valencià en tots els estudis de manera progressiva i en la mesura de les disponibilitats de professorat (BOUA de 03/06/2010).

El 16 de juliol es va constituir formalment la CPL i, a més d'acordar l'elaboració de la proposta de Pla Plurianual de Política Lingüística per a la pròxima reunió de novembre 2010, es va acordar recomanar als centres que constituïxen comissions de política lingüística per a impulsar o posar en marxa la docència en valencià, de manera que abans que acabe el primer trimestre del curs 2010/2011 ni haja una proposta d'increment de la docència en valencià per als cursos següents de les titulacions que imparteixen. Cal tenir en compte que, segons l'art. 8 de l'Estatut de la Universitat, en què es tracten les competències dels centres, « Corresponen a les facultats i escoles les competències següents [...] c) Impulsar la normalització lingüística del valencià en el desenvolupament de les seues titulacions.»

2. Relacionats amb el personal docent i investigador (PDI):

1. Formació lingüística del professorat, a través de cursos de valencià gratuïts presencials o a distància, atès que no se'ls demana la capacitat docent en valencià o una formació equivalent per a accedir a treballar a la Universitat.
2. Convocar places de professor amb competències lingüístiques de valencià (C! O antic mitjà). Fins ara, s'han perfilat 70 places de PDI de diferents categories; tot i que en els últims 5 anys hi ha hagut un increment de 333% (21 el 2005 i 70 el 2010) les places docents amb perfil lingüístic en valencià encara representen un 3% del total del PID de la UA.
3. Suport a la l'elaboració de materials docents en valencià a través de beques o amb la traducció o la revisió gratuïta de tota MENA de textos.

Incentius econòmics als professors, als centres i als departaments per haver impartit docència en valencià.

Altres mesures de formació tecnològica per a relacionar-se en valencià amb les alumnes; conferències de suport en valencià per a reforçar la docència en valencià, etc.

3. Relacionats amb l'organització docent i la informació als alumnes:

1. Des del Servei de Promoció del Valencià (Vicerectorat de Tecnologia i Innovació Educativa), en col·laboració amb els centres i els departaments, s'intenta incrementar i difondre adequadament l'oferta de docència en valencià perquè els alumnes interessats la coneguen i s'hi puguem matricular. Fruit d'aquesta col·laboració és la informació que es distribueix en les pàgines web dels centres i del Servei, en l'agenda universitària o en punts de llibre i cartells.

2. Els centres ofereixen diverses titulacions en què es pot estudiar en valencià la majoria de les assignatures o sols algunes assignatures. Amb la posada en marxa de les noves titulacions, s'ha incrementat lleugerament l'oferta de docència en valencià, amb nous graus que ofereixen grup en valencià en els seus estudis. L'oferta de docència en valencià per al curs 2010/2011 del conjunt de la Universitat és la difosa en el moment de la matrícula (juliol 2010): <http://spv.ua.es/va/dinamitzacio/docencia.html>.

4. Dades de la docència en valencià impartida en el curs 2009/2010:

1. Segons les dades facilitades pels departaments i les facultats i escoles, en el curs 2009/2010 s'han impartit 2.005 crèdits en valencià, més 650 del Departament de Filologia Catalana (un 6% del total de la docència), repartits de manera desigual entre els diferents centres. Convé destacar algunes titulacions on hi ha implantats grups o línies de docència en valencià, com ara Dret, que disposa d'un grup en

valencià de 1r a 5è, el qual rep tota la docència en valencià; o les de Mestre o Turisme, on es poden fer quasi la totalitat de les assignatures en valencià, o altres carreres en què s'intenta consolidar l'oferta de docència en valencià en els primers cursos, com ara Enginyeria Informàtica, Sociologia i Empresarials. En altres carreres en què no s'ha creat un grup de docència en valencià, s'ha intentat oferir assignatures optatives en valencià o aprofitar els grups de pràctiques per a oferir docència en valencià. En moltes titulacions, els centres no han organitzat cap grup amb docència en valencià.

En els darrers tres anys, hi ha una tendència a l'increment d'un 20% dels crèdits impartits en valencià en el curs anterior.”

La Universitat de València, concretament el Vicerectorat d'Estudis i Política Lingüística, donava compte del següent:

“... En relació amb aquest tema, us volem informar de quina és la normativa i la realitat de la docència en valencià a la Universitat de València.

La Universitat de València aprova tots el anys en Consell de Govern els « Criteris per a l'elaboració de l'oferta dels ensenyaments oficials”. En aquests criteris figura un apartat específic dirigit a regular la docència en valencià, en el qual s'indica:

“En l'oferta de curs acadèmic, sempre que d'una assignatura (troncal, obligatòria, optativa) se n'oferisca més d'un grup en una mateixa titulació, almenys una haurà de ser en valencià.

Quan d'una assignatura n'hi haja un sol grup i aquest no s'oferisca en valencià, però hi haja altres titulacions on s'impartisquen altres grups de la mateixa assignatura, s'ha de facilitar que els estudiants puguen matricular-se als grups en valencià oferts en aquestes altres titulacions.

Quan hi haja un sol grup d'una assignatura en la titulació, aquest s'oferirà en la llengua que determinarà la CAT. No obstant això, per al curs 2010-2011 s'han d'oferir en valencià almenys una quarta part de la docència impartida.

Les Comissions Acadèmiques dels Títols i els departaments han de garantir que la docència siga impartida en la llengua que establirà l'OCA.”

Aquesta formativa, dirigida a garantir el dret dels nostres estudiants a rebre classes en valencià, té una aplicació real, com demostra el fet que, durant el curs 2009-2010, 4.745 dels 18.901 grups de les diferents titulacions de la nostra universitat es van impartir en valencià, és a dir, aproximadament el 25%.

D'altra banda, les dades mostrades en l'Informe sobre els usos lingüístics a les universitats públiques Valencianes, 2010, presentat recentment en la Acadèmia Valenciana de la Llengua, indiquen que la Universitat de València és la que ofereix als seus estudiants més oportunitats d'estudiar en valencià. Quasi dos terços diu que ha debut alguna classe en valencià i el 34,8% declaren rebre la meitat o més de les classes en valencià. Bé és cert que en algunes titulacions el nombre d'estudiants d'ingrés no permet oferir més d'un grup, i en tals casos, d'acord amb la nostra formativa, la llengua en què s'imparteix cada assignatura queda a criteri del professor.”

I, finalment, la Universitat Politècnica de València, es va pronunciar en els termes següents:

“... us indiquem que les últimes dades disponibles, en el curs acadèmic 2009/2010, relatives a la docència en valencià són les següents:

	Nombre	Percentatge
Alumnes matriculats	37 939	100%
Alumnes que sol·liciten docència en valencià	5 959	15,71%

	Nombre	Percentatge
Alumnes que sol·liciten docència en valencià	5 959	100%
Alumnes que reben docència en valencià en algun dels grups en què estan matriculats	2 789	46,80%
Alumnes que reben docència en valencià en tots els grups en què estan matriculats	4 917	82,51%

Els interessats, a qui vam donar trasllat de les comunicacions rebudes, no van formular cap al·legació, per la qual cosa vam resoldre la queixa amb les dades que consten en l'expedient, per la qual cosa li demane que considere els arguments que li exposem seguidament i que constituïxen els fonaments de la resolució amb què concloem.

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari contingut en l'art. 6 de l'Estatut d'autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià.

La citada llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat Valenciana i, especialment, la recuperació del valencià, definit com "llengua històrica i pròpia del nostre poble", i d'una altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no solament l'idioma castellà sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar notablement l'ús, tant privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma cooficial propi han legislat en la matèria, mitjançant lleis denominades de normalització lingüística, a fi de fomentar l'ús de la llengua cooficial (especialment en aquells àmbits oficials: administració pública, educació, mitjans de comunicació, etc.) amb l'objectiu que esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial en tot el territori de l'Estat.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística duta a terme per les diverses comunitats autònomes motiva, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el valencià, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ús d'una llengua

o l'altra per part de les autoritats i les oficines públiques, o, com en el cas que ens ocupa, en l'ensenyament.

En conseqüència, i en el sentit que és missió d'esta institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'Administració Pública Valenciana perquè adapte les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana, sense que en cap cas pugua prevaldre una llengua sobre l'altra.

I, quant a la queixa que ens ocupa, esta institució és conscient de l'esforç realitzat per les diverses universitats de la Comunitat Valenciana perquè els alumnes, quan acaben els seus estudis, i una vegada concloses les seues titulacions, puguen exercir la professió en les dues llengües oficials. I el Síndic de Greuges tampoc no desconeix el compromís adquirit per totes ells per a dissenyar plans d'igualtat de les llengües oficials i que les nostres universitats arriben a ser plenament bilingües; és per això que, de conformitat amb l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, **formulem a les universitats de València, Alacant, Miguel Hernández i Politècnica de València este SUGGERIMENT:**

- Que, progressivament, augmenten l'oferta de docència en valencià, en la mesura de les disponibilitats de professorat i que, a este efecte, constituïsquen comissions de política lingüística amb l'objectiu d'impulsar la docència en valencià i la normalització lingüística en totes les titulacions.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana